

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جهرز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس

نام درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روشکار در اتاق عمل و زایمان	تعداد واحد (نظری- عملی): 1 واحد نظری- 1 واحد عملی
نیمسال تحصیلی ارائه درس: نیمسال دوم 1402-1403	مدرس: ندا دستیار
رشته تخصصی مدرس: مشاوره در مامایی	آخرین مدرک تحصیلی مدرس: کارشناسی ارشد
مقطع و رشته تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پیوسته	تعداد دانشجو: 16
نام دانشکده: پرستاری- مامایی	گروه آموزشی: مامایی
شرح درس: در طول این درس دانشجویان با اصول و فنون کلی مراقبت از بیماران بر اساس نیازهای جسمی و روانی اجتماعی آنان آشنا شده، اصول و مقررات و همچنین آشنایی با وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان را می آموزد.	

جلسه: اول

عنوان: آشنایی با حرفه مامایی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

-تعریف ماما، صفات، مسئولیتها و مهارتهای ماما را شرح دهد

- با اصطلاحات رایج مامایی آشنا شود

-ویژگیهای محیط کار ماما را شرح دهد.

-چگونگی پذیرش، تشکیل پرونده و ترخیص زن باردار و زائو را شرح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوم

عنوان: پانسمان و راه های کنترل عفونت

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- اصول مراقبت از زخم را بداند.
- ارگانیزم های مسئول عفونی شدن زخم را بشناسد.
- انواع پانسمان را یاد بگیرد.
- تعریف عفونت را بداند. زنجیره عفونت و عوامل موثر بر ایجاد عفونت را بشناسد.
- چگونگی دفاع بدن در مقابل عفونت را بداند.
- نحوه پیشگیری و کنترل عفونت در جامعه را بداند.
- تعریف مجزا سازی و ایزولاسیون را شرح بدهد.
- روشهای گندزدایی طبی و جراحی را برشمارد و تعریف کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سوم

عنوان: پانسمان و راههای کنترل عفونت

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- روش صحیح اسکراب کردن دست ها را نمایش دهد.

- روش صحیح خشک کردن دست ها را نشان دهد.

- پوشیدن دستکش استریل را به روش صحیح (باز و بسته) اجرا کند.

- پوشیدن گان استریل را به روش صحیح اجرا کند.

- طرز گذاشتن و برداشتن وسایل استریل را عملاً اجرا کند.

- محیط استریل را بطور صحیحی برقرار کند..

نکات قابل توجه در تمیز کردن زخم را عملاً اجرا کند .

نحوه انجام انواع پانسمان را عملاً اجرا کند.

طریقه تعویض پانسمان زخم تمیز و آلوده را انجام دهد.

برداشتن بخیه را بصورت عملی اجرا کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: چهارم

عنوان: کنترل علائم حیاتی

- اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:
- زمان اندازه گیری علائم حیاتی در یک مددجو را بداند.
 - با انواع راه های کنترل درجه حرارت آشنا شود.
 - محدوده طبیعی و نوسانات غیرطبیعی درجه حرارت بدن را به طور کامل یاد بگیرد.
 - محدوده های طبیعی نبض در نوزادان و بزرگسالان را به طور کامل یاد بگیرد.
 - مکانهای معمول اندازه گیری نبض را به طور کامل بداند.
 - محدوده طبیعی و نوسانات غیر طبیعی فشار خون را به طور کامل یاد بگیرد.
 - عوامل ایجاد کننده خطا در اندازه گیری فشارخون را به طور کامل یاد بگیرد.
 - محدوده طبیعی و عوامل موثر بر تنفس را به طور کامل یاد بگیرد.
 - انواع الگوهای تنفس را بشناسد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: پنجم

عنوان: کنترل علائم حیاتی (عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- شرایط صحیح گرفتن علائم را رعایت کند.

- فشار خون، نبض، تنفس و درجه حرارت را به روش صحیح اندازه گیری کند.

- V/S را در پرونده دقیق ثبت کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: ششم

عنوان: دارودرمانی - ترانسفوزیون - اکسیژن درمانی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- اصول اساسی در دارودرمانی را شرح دهد.
- اشکال رایج و راههای مصرف داروها را بشناسد.
- تهیه و محاسبه دارویی را بداند.
- علائم اختصاری داروها را بشناسد .
- راههای مختلف تجویز دارو به مددجو را بداند .
- محل های مختلف تزریق عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی و وریدی را نام ببرد.
- نحوه انجام کاتتریزاسیون وریدی را بیان کند .
- عوارض تزریق وریدی را توضیح دهد .
- فواید و مضرات تجویز دارو به روش های مختلف را بیان کند.
- روش گزارش و ثبت داروهای تجویز شده را بداند.
- نحوه ترانسفوزیون فرآورده های خونی را بداند.
- روشهای مختلف اکسیژن درمانی را شرح می دهد.
- شیوه های مختلف ساکشن را شرح می دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفتم

عنوان: آماده کردن و اصول تجویز دارو با روش های مختلف (عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- شیوه شناسایی بیمار را شرح دهد.
- دستورات پزشک و کاردکس را اجرا کند.
- محل های صحیح تزریق عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی را نشان دهد.
- یک تزریق عضلانی، زیر جلدی، داخل جلدی را با روش صحیح انجام دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هشتم

عنوان: آماده کردن و اصول تجویز وریدی دارو (عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- نحوه صحیح انجام کاتتریزاسیون وریدی از طریق scalp vein و آنژیوکت را نمایش دهد.
- داروها را به روش صحیح آماده کند.
- انواع سرمهای داخل وریدی را بشناسد.
- تزریق وریدی دارو از طریق ست سرم یا آنژیوکت را اجرا کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: نهم

عنوان: اکسیژن درمانی و ساکشن (عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:
- روشهای صحیح اکسیژن درمانی از طریق ماسک، سوند بینی و کانولا را نمایش دهد.
- ساکشن دهانی - حلقی و بینی حلقی و تراکیاستومی را بطور صحیح انجام دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دهم

عنوان: وسایل، تجهیزات، مراقبتها و رفتار حرفه ای در اتاق عمل و زایمان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

-مراقبتهای پرستاری قبل، حین و بعد از عمل جراحی را یاد بگیرد.

-وسایل موجود در یک بسته استریل زایمان را بداند.

-وسایل مخصوص جراحی عمومی، جراحی زنان و زایمان، ست های زایمانی را بشناسد .

-انواع پنسها را بشناسد.

- انواع نخ های جراحی و سوزنهای بخیه را بشناسد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: یازدهم

عنوان: مراقبت های عملی اتاق عمل و زایمان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- با انواع پنس ها و نخ های جراحی و سوزن های بخیه عملاً آشنا شود.
- به صورت عملی با وسایل موجود در یک بسته استریل زایمان آشنا شود .
- نحوه پرپ کردن را اجرا کند.
- پوزیشن های مربوط به انواع جراحی های زنان را به نمایش بگذارد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوازدهم

عنوان: تغذیه

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- راه های مختلف تغذیه را در مددجو بشناسد.
- تغذیه مددجو از راه بینی معده ای را یاد بگیرد.
- تغذیه مددجو از راه بینی روده ای را یاد بگیرد.
- شرایط صحیح انجام گواژ را توضیح دهد.
- شرایط صحیح انجام لاواژ را توضیح دهد.
- سایر راه های تغذیه مددجو را بشناسد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سیزدهم

عنوان: تغذیه (عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- وارد کردن سوند بینی - معده ای و لاولاژ را به طور صحیح انجام دهد.
- راه های کسب اطمینان از قرار گرفتن لوله بینی - معده ای در جای مناسب را بیان کند.
- خارج کردن سوند بینی - معده ای را انجام دهد.
- چگونگی بررسی جذب و دفع مایعات را شرح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: چهاردهم

عنوان: اصول مراقبت از دستگاه گوارش و ادراری

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- یبوست را تعریف کند و راههای درمان یبوست را بیان کند.
- تعریف اسهال و انواع آن را نام بداند.
- راههای درمان اسهال را بشناسد.
- هدف از گذاردن سوند رکتال را بشناسد.
- تعریف تنقیه و راههای انجام آن را بداند.
- راههای غیر تهاجمی تحریک دفع ادرار را بشناسد.
- انواع کاتترهای ادراری را نام ببرد.
- نحوه انجام کاتتریزاسیون را توضیح دهد.
- نحوه خارج کردن کاتتر ادراری را توضیح دهد.
- عوارض کاتتریزاسیون ادراری را شرح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: پانزدهم

عنوان: مراقبت عملی از دستگاه گوارش و دستگاه ادراری

- انواع سوندهای ادراری را بشناسد.
- نحوه صحیح انجام کاتتریزاسیون ادراری (موقت و دائم) را نمایش دهد.
- خارج کردن سوند فولی را انجام دهد.
- نحوه کنترل I&O را عملاً اجرا کند.
- چگونگی انجام تنقیه را یاد بگیرد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: شانزدهم

عنوان: مراقبت عمومی از بیمار و نوزاد (تئوری و عملی)

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

- نکات قابل توجه در بهداشت فردی (شستشوی دهان، حمام در تخت، ماساژ پشت) را بطور عملی اجرا کند.
- طریقه استفاده از کمپرس گرم و کیف یخ را اجرا کند
- آشنایی با مراقبت های نوزاد بعد از تولد: حمام کردن نوزاد، نحوه توزین نوزاد
- اندیکاسیون شیو و نحوه انجام آن را یاد بگیرد.
- اندیکاسیونهای شستشوی پرینه را نام ببرد. روش صحیح شستشوی پرینه را انجام دهد.
- اصول حرکت دادن بیمار و پوزیشنرها را شرح می دهد و عملاً به نمایش می گذارد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار بر روی مولاژ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

شیوه ارزشیابی

سهم نمره از 100 درصد

نوع ارزشیابی	فعالیت	سهم نمره از 100 درصد
تکوینی	انجام تکالیف	10
	پاسخ به سوالات کلاسی	5
	رعایت اخلاق حرفه ای	5
	آزمون میان ترم	40
تراکمی	آزمون پایان ترم	40

آزمون (الکترونیک) به صورت سوالات چند گزینه ای، سوالات پاسخ کوتاه، معرفی کیس و سوالات پاسخ کوتاه در مورد آن

منابع درس

- پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان، مهری، فرخنده، آخرین چاپ.
- اصول مراقبت از بیمار (نگرش جامع و پرستاری)، دوگاس، آخرین چاپ.
- اصول پرستاری تایلور: مهارت های بالینی پرستاری، تیلور، کارول و همکاران، آخرین چاپ.